

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Széchenyi-utca SIMON-ház Knz József ur kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok, valamint a lap sze lemi részét illető minden közlemények sde intéendőik.

Bérmmentleu levelek csak ismert kszektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PART KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy órára	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-haásbopetitior egyszeri beigtatásáért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábos petitorát 20 kr.
Hirdetést vagy reclamat magában foglaló
ujdonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Csütörtök, február 3.

24. szám.

Az Apponyi Albert érdeke.

Tehát mozognak. S vajjon miért ne mozognának? Hiszen, a ki nem mozog, arról azt hiszik hogy meghalt, már pedig ezt, mérsékelt ellenzék vezérférfiáról mint ilyenekről, nem igen lehet feltenni, de hogy maga a párt mindig fog még élni, az más kérdés. A választások meg él. Ez bizonyos; de hogy e nagy operációból mint élő fog-e, kikerülni, az nem bizonyos. Mert hát az országnak mérsékelt ellenzéknekedni, az az hogy, mérsékelt czímen nagyon is mérgeskedni, nincs kedve többé. Es ezt nem én mondom, hanem a tények mondják. Mert hiszen nem csak kormánypártiakkal érintkezünk mi sem, szeretjük ismerni a dörgést más felé is, és a dörgés minél érinthetőbben kezd dörögni: hogy a mérsékelt ellenzék létezésének nincs értelme. Nem akarunk értelmetlenek lenni, — dörögik a mérsékelt ellenzék volt választói. Az egész mérsékeltkedés egyszerűen privát dolog, az Apponyi Albert és a konzervatívok privát dolga, hát végezzék el ők magok, s ne akarják a választókat uszályhordozásra meg privát érdekek szekerének tolasára és vonására felhasználni, más szavakkal élve: lóvá tenni.

Amiért hogy Apponyi Albert gróf Tisza Kálmánnak ellensége, miért legyenek azok a választók is? Hiszen a választók sem miniszter elnökké, sem miniszterekké lenni nem akarnak. Az Apponyi Albert ur dolgában miért erőltetnék meg magukat? Hiszen Apponyi Albert ur nekik sem testvérük sem komájuk: azt meg hogy Tisza Kálmánnál jobban tudna kormányozni, az országnak öt hatod része nem hiszi el, hát az egy hatod rész meg miért hinné? Azért mert Apponyi ur mondja? Hiszen ha miniszterelnök akar lenni, csak nem mondhatja hogy: Tisza ugyan jobban kormányoz mint én kormányoznék, de azért csak engemet vigyetek oda, mert én is szeretnék már egy kicsinyt kormányozni. Sőt többet mondunk! mi tartjuk Apponyi urat olyan őszinte embernek, miszerint nem csak állítja, de lelke meggyőződéséből hiszi is, hogy ő különb ember mint Tisza Kálmán. En is hiszem, — mondja neki Horánszky Nándor meg Áhrányi Kornél, de mikor hát az öt hatodrészes nemzet, az nem akarja elhinni. Pedig szó sincs róla, hogy ne beszéljenek, vagy hogy ne iránk nekik eleget, sőt kezdünk félni, hogy talán nagyon is sokat, és hogy attól kezdenek elszaladni. Az a nagy önkinálgatás, nem is igen áll jól senkinek, kivált ha nem is valami nagy a hozomány. Olyan menyasszonyt mint Apponyi ur, aki egy hatodrészes vagy talán nyolczadrészeske nemzeti bizalommal akarna bele ülni az ura vagyonába, — pláne, mikor érdekházasságról van szó, — nem hiszem hogy szivesen látnának a hitelezők. Hiába mondja azoknak Horánszky Nándor, hogy itt nem lehet más segítség mint egy Apponyi-Horánszky miniszterium: nevet arra Rótschild báró. Azt nem lehet ám ígéretekkel felültetni. Sem azt nem hiszi el, hogy a mai rossz helyzetnek Tisza Kálmán az oka.

És most eszembe jut szegény istenben boldogult Simonyi Ernő. Olaszországból jöttünk hazafelé. Trieszthen kiszállottunk és kísérteltünk a hajógyárba. Persze hogy politikáról beszélgettünk: az a baj, — mondá ő, — hogy most mindig bő esztendők, magas árak vannak, és a „deakpárt“ magának tulajdonítja az érdemet. Az ellenzékre az lenne jó, ha megfordulna az időjárás, mikor aztán mi állnánk elő: hogy ime nézzétek. Most érzitek már, vajjon meg lehet-e élni egy ilyen kormány alatt? stb.

Hát ez nekem mindig eszembe jut, mikor a mai ellenzék csakugyan felhasználja az alkalmat, hogy a kormányzásnak tulajdonítsa a szorult viszonyokat

akkor, mikor 14 forint helyett 8 forint egy mázsa búza, és 60 forint helyett 25 forint egy közönséges tehén. Mikor a gazdának sincs jövedelme és másnak sincs.

Hanem persze, a Simonyi jövendőlése azért nem ment teljeseedsbe. Akkor agyanis azt beszéltek: hogy azért erős a kormány, mert az elemek is segítségére jönnek; s ime most? Hát most miért erős?

Azért mert nem vágyakozik az ország újabb tapasztalatlan emberek után. Csak méltóztassanak előbb a magok kenyerén praktizálni és majd Tisza alatt, — mert hát ugyis a lesz abból, — s ha egyszer tényleg ismerik, a miről ma csak beszélgetnek, ám akkor foglalják el a kiérdemelt állást azon közbizalom folytán, melyet illetéknépen, már t. i. a mint most akarják, hamarosan kisütni, avagy kieroszakolni nem lehet. Nem lehet ma már azzal hódítani: hogy ime jó a termés, jó ára van a buzának, azért nem birunk többségre vergődni. Avagy: nincs termés, nincs ára, mindenki hivatalnok akar lenni, azért nem birunk többségre vergődni. Amint hogy a tapasztalás az előbbi állítást megzafolta, éppen ugy megzafolja az utóbbit, hanem a mit meg nem czáfol, ez a következő:

„Káran tanul az ember.“

A mai kormány, mikor a kormányzást átvette éppen oly tapasztalatlan volt, mint a milyen most egy Apponyi kormány lenne; de a mai kormány ma már ott áll, ahol egy Apponyi kormány tíz év múlva állhatna, s így a kormányt a mai kormány kezéből kivenni és Apponyi kormány kezébe tenni annyit lenne: mint a tíz évi tapasztalást könnyelműen eldobni, pusztán azért: hogy Apponyi Albert urnak tegyünk vele szivességet. Az Apponyi érdeke nem az ország érdeke.

„Tollat te, qui non novit.“

— „Fogadok“, — mendá Pollux, mint a menet elhaladt, — „hogy ott van ő függöny mögött. A szerencse kedvez, a ház üres, itt az ideje eljátszani kis vigjátékunkat. Ezeket mondva a part szélére lépett s a tengerbe nézett. — „Ide tekints, pajtás! semmi sem lesz abból, hogy te ments meg engem. Mert nem volna eszed hozzá, hogy a komédiát rendezd. Jöjj és ne habozz, ugorj be!“ s a szót tettel is kísérve, Castor urat egy csobbanással a vízbe lökte. London kisasszony mindent látott az ablakból, valamint az öleb is. Ez utóbbi az egész jelenet alatt ugatással adott nem tetszésének kifejezést, de urnője remogott a félelemtől és izgatottságtól.

— „Jó ég!“ — mondá magában. — „Két szép fiatal tiszt, a kik felettem vételkednek és egymást gyilkolják, jaj nekem! De nem! Ni, az egyik ledobja kabátját és kalapját s a csapkodó hullámok közé veti magát, hogy megmentse fuladó barátját. A víz összeeszp felettük. Derék ember! Ist-nem nem birom kiállani. Szakácsné! Jöjjön, sieszen hamar!“

A szakácsné, egy kővér asszony vörös arcczal és fakó hajjal, szuszogva, fújva jelent meg a lépcső aján.

— „Ok szakácsné! fusson hamar és mentse meg őket. Két tiszt! Belefuladnak a tengerbe, oh fusson, fusson szakácsné kérem, hamar!“

— „Azt tetszett mondani, hogy belefuladnak? Ordög feltse őket. Eszembe jut, mikor egy káplár udvarolt nekem és asszonya — asszonya —“

De London kisasszony nem várhatta be, míg a becsületes Brigitta asszony elődja reminiscenziáit. Kiszített a házból és le a partra, az öleb dühösen csaholt elől, míg Brigitta hátul ugy szuszogott mint egy lokomotív.

Epen akkói érték oda mikor a két tiszt kimászott a vízből. Ha London kisasszony nem lett volna oly izgatott, feltűnhetett volna neki, hogy a vízbe fullt ember a másik hátán lovagolt, s hogy bár szemei zárva voltak erősen barátja nyakába kapaszkodott. De ő most semmit sem vett észre nagy ijedségében.

A delegációk, melyeknek egybehívása küszöbön áll, Budapesten fognak gyűlékezni. Az összeg, melyet a hadügyi kormányzat kér, aránylag nem nagy.

A pénzügyminiszter lemondása. A „Poll Corr.“ budapesti jelentése szerint már bizonyos, hogy Szapary gróf néhány hét múlva visszalép a pénzügyi tárczától. Tisza még nem talált utódot számára, s így valószínű, hogy a pénzügyminiszterium vezetésében provisorium áll be.

A monarchia lókvitele. Ausztria és Magyarország lókvitele, a mult év utolsó hónapjaiban nagyobb mérveket öltött, úgy, hogy a monarchiából 1886-ban körülbelül 6000 lóval több vitetett ki, mint átlag a megelőző években exportáltak. — A folyó év január hónapjában azonban a lókvitel tetemesen csökkent, minek következtében a magyar és az osztrák kormányoknak nem volt idokuk arra, hogy Németország példáját követve, tilalom alá vessék a lókvitelt. — Ha azonban — mint a „Bud. Corr.“ jelenti — a legközelebbi idő folyamában tényleg Németország ezen lépése következtében, a lovak reneszánsz nagyobb számban exportáltaknak a monarchiából, — az osztrák és a magyar kormányok — hasonlóképen tilalom alá fogják vetni a lovak kivételét.

Iskola építés.

A debreczeni főreál iskola naponként épül az újságokban. Egyik nap itt másik nap ott látjuk emelkedni a díszes épületet s szinte halljuk zsongani az abba járó növendékek nagy seregét.

A Debreczeni Ellenőr f. évi 22-ik számában e lapnak egyik szorgalmas olvasója 6 telket ajánl e valamikor tervebe vett de ki tudja mikor épüendő iskola számára, mely 6 telek a Darabos utca sarkát és a Csokonai tér egy kis részét foglalná el,

Ösmerem a 6 telket, de ösmerem azokat a tekinteteket is melyekre új iskola épület felállításakor ügyelni kell. Milyen bánás módban részesülnének ezek a tekintetek a

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Egy ház a tengerparton.

Angol beszély.

— Folyt. és vége. —

Másnap és a következő nap és az aztán következő napon, a két barát mindegyre a tengerparti villa körül ólalkodott, sok szivart elfüstölgetve, de minden eredmény nélkül. Senki sem jött ki a zöld kapu és senki sem ment be, de azért betegintgethettek a szalon ablakain.

— „Biz ez nem valami kielégítő“ — mondá Castor, — „de legalább látjuk, hogy hol van, s az is több a semminél.“

— „Pajtás, jutott eszembe valami“, — szólalt meg Pollux. — „Ez így nem mehet. Pénzre van szükségem, mert a hitelezők már a nyakamban lógnak, s tisztelt nemzóm sem áll különben, mert bérlői odalent Polluxáron nem akarják fizetni a bérletet.“

— „Ordög vigye a piszkos pénzét! Én csak szeméit akarom.“

— „Ugy látszik, barátom, te már nagyon messze jársz. Itt ülve és szivarozgatva nem nagyon közeledünk a célhoz. A kérdés az hogyan jussunk be.“

— „Pedig tudom, hogy szive engedelkeny,“ — mondá Castor. — „Láttad, hogy dédelgette kis kutyáját? — szerencsés dög!“

— „Megvan! Ez jó lesz, — kiáltott fel Pollux. Szerencsés gondolat! Próbáljuk meg kivinni.“

— „Mit?“

— „Kíndjárt elmondom. Te a vízbe esel innen a partról; én utánad ugrom és kimentelek. Nagy feltűnés következik rá. Milyen bátor önfeláldozás! János behurcol az ő szobájába Szagos üvegek, pálinka, ágyba fektetnek, s aztán: „Aldásom rátok gyerekek. 200 ezer forint azonnal; husszor annyi halálom után.“ „Óreg ember, nem él-

het már sokáig. Szavamra, ez diéső!“ — kiáltott fel Pollux lelkesülten.

— „Kivéve egy dolgot“, — válaszolt barátja guoyosan. — „Azt, hogy belefuladhatsz és elpakolhatsz, a nélkül, hogy valaki meglátna a házból.“

— Igazán, barátom, te a legszörzálhasogatóbb ember vagy a világon. Mintha nem láttam volna a kedvest egy félóra előtt kikukucskálni a befüggönyzött ablakon. S engem lesett, hu, hallod-e, nem téged.“

— „Hallom és látom, hogy te ezt a tervet szépen kigondoltad a magad érdekében, drága Polluxom. En pottyanjak a vízbe és játszom a futadót, míg te leszesz a hős, a bátor életmentő s így tovább — nincs benne semmi köszönet.“

— „De gondolj a részvétre, melyet ébreszteni fogsz, a szíverősítő kortyokra és a kékszemű angyal saját meleg harisnyáira, melyeket lábádra fognak húzni.“

— „Ugy ám, jó Polluxom, és a suttogásokra, melyeket egész idő alatt folytatni fogsz vele. Nem, barátom. Tedd meg te, ha tetszik.“

— „Jól van hát; azt sem bánom. Leszek hát én a vízbe fullt nedves hulla, de ma már késő. Menjünk ebédelni.“

Másnap vasárnap volt és csupán kora reggel templomi paradé. A két fiatal tiszt tehát s lesétál a tengerparti házacskaéhoz s elfoglalván helyeiket, mint rendszeren, szivarra gyújtottak. Epen behívóra harangoztak, s gyönyörű szép májusi reggel volt. Nem sokára ünnepélyes menetet láttak a zöld kapu kijönni, élén Landon urral, míg Vizard kisasszony, két nőcseléd, egy kocsis, egy inas, János, a darhant és két más külső cseléd a kíséretet képezték. Mindannyian kis imakönyveket tartottak kezükben, Lili kisasszony nem volt közöttük — sem az öleb. Landon kisasszony szerette a tenger kora reggeli képét, és nem fáradt ki változó hullámai nézésében — ablakából.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Darabos utca sarkán — mindjárt ki fog tűnni.

Tegyük túl magunkat időn és akadályon a mi újság-cikkben könnyen megy a képzeljük oda az ajánlott's szoba forgó helyre Debreczen város főreáliskoláját.

A tanár magyaráz: a Csokonai szobor előtt pedig a kis vasut Condoktora sípol, gépsze cseng, azután a személy vonat az épület, szép nagy ablakai előtt elzörög's a tanuló nem tudja, hogy hova figyeljen tanárjára és vagy a vasuti vonatra melyben aligha ösmerősök is nem ülnek.

Azután míg másik vonat nem érkezik több változás nem fordul elő: mint hogy egy talyiga baktat, egy-két falusi szekér a maga csihé-puhé módja szerint igyekszik a piac felé's egy néhány berkocsi tovább robog egyik erre, másik arra vagy mind csak egy fele — a nagy erdőre.

De előbb mint az ember t. i. a tanuló ember gondolta volna megérkezik a másik vonat is. Ennek egyéb kárát nem valija a hallgatóság mint hogy az ékteleen nyikorgás miatt nem hallja jól a mit a tanár mond vagy kérdez, de hosszabb gyakorlati segélyével hasznos is lehet e körülményből meríteni, mert így vagy egy fél perczig tanár és tanítvány el hallgat, pihe. A vonat úgy se hosszú, mert a mint az alkalom megengedte a kocsiat megszámolni: kisült, hogy most nem 6 hanem csak 5 teherszállító kocsi van a gép után ragasztva, abból is csak kettő zárt vagy egész, három pedig nyitott, de hogy mi lehet abban a háromban nem tudni, mert be van mind egy szálak takarva. Igaz, hogy az utcai termekben nem csak látják, de óránként egy párszor érzik is a vanat jövését menését, hanem ez a rázás az egész iskola épületben nem terjed végig, csak a harmadik teremig: már a harmadik teremben csak akkor veszteszrejmelyik gyermek hogy az épület előtt vonatnak kell menni ha a másik figyelmezteti rá. (Zárjel közt legyen mondva — a ref. nagy templomban ájtatoskodókra is zavaróan hat a helyi vasut esengőjének hangja, a miről hétköznap úgy mint vasárnap akárki meggyőződhet.)

Ha azonban azt vesszük fel, hogy az iskolatermek jó része nem a Csokonai térre nézne hanem a szűk Darabos utcára: már ott anyi zajt nem gondolunk! de tudunk kell, hogy ott meg világosság nincs anyi a mennyit az iskolai élet szükségé meg követel.

Pedig világosság tekintetében az iskola teremben alkanak nincs helye.

Az iskolás gyermekek közt többen bírnak a rövidlátásra hajlammal. S valahányan csak bírnak: iskolai éveik alatt mind haza viszik magokkal a rövidlátóság nagy, nagyobb és legnagyobb baját.

Szám adatokkal is szolgálhatok. Falusi

rumos vizet és limonadét készített a konyhában, gyakran megzelve a keveréket, Castort pedig barátja jól elhelyezte Landon ur ágyába, a menet visszatért a templomból. Lili mint a madár repült le a lépcsőn, de még se gyorsabban, mint a méltatlankodó ölebe eske.

— „Oh kedves papa! képzeld csak! Már-már mind a ketten megfuladtak, mikor mi megmentettük, én és a szakácsné, Oh, hát nem szép cselekedet volt-e tőlünk? A két tiszt! Agyadban vannak.“

Könyekben tört ki, mint a hogy a lányok szoktak nagy felindulás után.

— „Két tiszt az én ágyamban — kiáltott fel apja meglepetve. — Mit jelent ez? Elment az eszed?“

— „De bizony nem ment.“ — jegyzé meg Brigitta az álmétkodó társaságnak. Hát-hol is lenne a szegény teremts, egy ilyen előkelő ur, a lord Castor fia, ha nem a legjobban ágyban? Maga barátja mondta, a ki oly jól ápolja mint egy dajka, mikor átvette a forró grógot kezemből. Brigitta asszony azt mondja, hallott maga valaha nagyságos báró Pollux Gedeonról és Pollux váráról? — asszondja — „Hogyne — mondd — kedves nagyságos ur! de hányszor! Persze hogy hallottam.“ — Nos ez az én apám — asszondja, és —

— Befogja a száját ez a boszorkány már? — kiáltott fel Landon ur. — Nagyon oktalannul cselekedtél Lili. Nem elég bajt csinált már nekünk a hadsereg? Még két tisztet is kellett ágyamba fektetnetek? — Csak egyet, papa — felelte a leány szegyenkezve és szemét a földre síté.

— Csitt! Jól van hát, fogadom hogy hamarabb kimennek innen mint a hogy bejöttek — szolt és most a lépcsőn fölfelé indult.

De né Landon urat is megdöbbenetette az amit a hálószobában látott. A redőnyök mind lóváltak eresztve s a szoba besötétítve. Egy gondörhajó fiatal ember feküdt az ágyon. Szemei csukva voltak, arca sáppadt volt.

elemi iskolában 1-4%, a rövidlátók száma; városi elemi iskolában 6-7%. Felső leány iskolában 7-7%.

Nyolcozostályú közép iskolában az I-ső osztályban a rövid látók száma 0.4%
a II-ik osztályban a rövidlátók sz. 4.8%
a III-ik " " " " 8.6%
a IV-ik " " " " 7.9%
az V-ik " " " " 11.3%
a VI-ik " " " " 24.1%
a VII-ik " " " " 49.5%
a VIII-ik " " " " 63.6%

Igy találta ezt egy az iskola egészségügygyel foglalkozó tudós, a ki vizsgálatait 10,060 tanulóra terjesztette ki.

S ki ne döbbenne meg az ilyen következtések miatt, melyeket legnagyobb részben az iskola termék homályossága van maga után.

Es a rövidlátás nem olyan betegség mely az iskolai évek után megszűnnek hanem az az apáról vagy anyáról gyermekre szülő szomorú örökség.

S mi okozná a Darabos utca sarkán épült iskola Darabos utcai termében beálló sötétséget? A szomszéd főiskola nagy épülete. E roppant épület miatt a szomszéd iskolának még a II-ik emelete se volna elég világos. A mily magas a ref. Collégium épülete, csak ezen magasságánál jóval nagyobb távolságban lehetne olyan párhuzamos épületet emelni melynek a földszintje sötét nem lenne.

En mint okleveles Iskola orvos többször ezuttal nem kívánok felemlíteni.

Dr. Zelizy Dániel.

Napi hírek.

— Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága február havi ülését hétfőn február 7-én fogja megtartani.

— A gazdaság-bájló már csak két nap választ el bennünket. Mennyi fiatal szív dobog, ha e boldog estére gondol, midőn a Magyar fiúk rázendítik az első csárdást s a csillárok káprázatos fényétől ragyogó terem sima parkettjén lejtek a tánczó a fiatal párok egymás karjaiban fíradhatatlanul; annál lelkesültebben, annál izgatottabban minél közelebb jön a szürkülő hajnal, mely kaczerón édes álomra csalogat, a fenn virasztó éj átélvezett örömei után. Ah milyen szép is olyanok az álom! Az az álom maga megérdemli, hogy érte reggeliz táncoljanak a gazdaság bálon a debreczeni szép leányok! Fel hát, készüljünk szombat este a Bika termeibe!

— A hajdumegyei gazdasági egyesület választmánya e hó 14-diken d. u. 4 órák or a megyeház nagy termében ülést tart, melynek legfontosabb tárgyát a titkári állás betöltése képezi. A pályázati véghatáridő febr. 1-ig összesen három pályázati kérvény érkezett be. Pályáztak: Csécsi József tyukodi földbirtokos, Tóth Kálmán debreczeni

Meg kell azonban vallanunk, hogy ez utóbbi az öltözőszobát ibolyaporának volt tulajdonítható. Nagy fekete karikák látszottak szemel alatt, természetesen egy darab szénnel rajzolva és Landon ur kezdte hinni, hogy a dolgok valójában rosszabbul állanak, semmint hitte. Meg aztán jól emlékező véste Brigitta szavait a nemesi származásról s mint minden megzavargodott ember sokat adott a születésre.

— Nos uram, — kezdé Polluxhoz fordulva, — megint itt vannak?
— Szükség törvényt ront — viszonzá Pollux ünépélyesen.

— Egy tekintet szegény barátomra, igazolni fogja, hogy nem volt egyéb választásom mint őt idehozni.

— „Castor lord fia?“ — kérdezte Landon ur szünet után, mialatt figyelmesen nézte az ágyat.

— „Másodszülött fia. Szegény fiú, még önkívületben van.“

— „Mindketten a hadseregben szolgálnak önök?“ vevé át a szót újra Landon ur — „Átkozott egy foglalkozás, gyalázatos.“

— „Epen ez az én véleményem is“ — felelte az ármányos Pollux.

— Az öreg ember nyájásabban nézett rá.

— „Hát nem jutott eszébe jobb pálya; például a papi?“

— „Oh én a papi pályára mindig különös hivatást éreztem.“ — válaszolt Pollux zavarodás nélkül.

— „Es ő?“ — folytató Landon ur Castorra mutatva.

— „Ő inkább a tengerhez vonzódik.“ — mondá Pollux szemét hunyorgatva.

— „Talán jó lenne orvost hívni.“ — jegyzé meg Landon ur fejet csóválgatva.

— „A világrt sem. Sohasem bocsátaná meg, hogy olyan nagy dolgot csináltsam az esetből. Most már minden rendben lesz. Nem először esett a vízbe: — nem is utójára.“

— „En nem bízom benne.“ — fejezé be Landon ur, kimenve a szobából.

— pitész-mérnök és Czajlik István debr. gazdasági tanintézet tanár.

— A debr. iparos ifjusági egyesület bálja szombaton, febr. 5-dikén tartatik meg a „Korona“ termében. A kedélyes, fesztelen mulatsággal biztató táncvizigalomra nagyon sok családnál készülnek.

— Tisza Kálmán az operaházban. Azokat a napokat, melyeken a magyar kormányelnök megjelenik a színházban, vörös betűkkel lehetne megjelölni a naptárban, miként az ünnepeket szokás. Mindenki tudja, hogy Tisza Kálmán ritkán enged meg magának ilyen szórakozást. S tudhatja körülbelül mindenki azt is, hogy miért. A kormányelnöknek elfoglaltabb férfiú alig van Magyarországon, s ha mégis akad néhány szabad órája, azt mint miniszteri családapa övének szenteli. Szinte esemény tehát, hogy a miniszter elnök rövid időközökben másodszer volt az operaházban. Multkor az „Excelsior“ premiére-jét nézte végig nagy kedvvel, kedden pedig páholyából Semberik Marcella énekében gyönyörködött egészen úgy, mint közönséges halandók. A közönség köréből kivált a hölgyek nagy érdeklődéssel nézték, mily burgón magyargatja Magyarország miniszterelnöke, mint gyöngéd apa, virágos kis fiának „Lammermoori Lucia“ cselekményét. Sok látszó fordult állandósan a kormányelnök emeleti páholya felé.

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága február hó 14-én hétfőn ülést tart.

— Kósa Barna a „Debreczen“ tehetős, jeles tollú fiatal munkatársa, ki a feladott szerkesztő távollétében már annyiszor adta jelét ügyességének, a közlebbi napokban kilép a nevezett lap szerkesztőségéből.

— Uj lap Nagyváradon. Február 1-én jelent meg a „biharmegyei és nagyvárad 48-as és függetlenségi párt“ új közlönye: a „Közjogi ellenzék“ 1-ső száma. Az új lap hetenként 4-szer jelenik meg. Szerkesztője Kunyhossy János.

— Öváció Imre Sándornak. A debreczeni főiskola egykori kedvelt tanárát, Imre Sándort a kolozsvári egyetem nyug. tanárát, ki jelenleg Hódmező-Vásárhelyen lakik, lelkes övációban részesítették abból az alkalomból, hogy ő felsége a tudós férfit a vas-korona-rend lovagkeresztjével tüntette ki. A keresztet pár nap előtt ünnepiesen adták át Imre Sándornak a város háza nagytermében, mely alkalomból a város előkelősége nagy számmal jelent me ott a kitüntetett tudóst a város díszfogaton vitték az ünnepes színhelyre, hol Kristó Lajos polgármester adta át a keresztet, a kitüntetett férfiú érdemeit méltató beszéd kíséretében.

— A Kisfaludy-társaság zárt ülést tartott az Akadémia Kisfaludy-termében. Az ülés főtárgyát a j t a g o k v a l a s z t á s képezte. Megválasztották: Horváth Boldizsár, Dóczy Lajos, Péterffy Jenő és Vértessy Arnold. Kültagnak megválasztották: Philips Henriket. Ezek után legtöbb szavazatot kaptak; Jakab Ödön, Szabó Endre, Petőczy István, Ferenecz József. — A múlt évben kitűzött, pályakérdések felett is akkor döntöttek. A Széher féle jutalmat (500 fnt), mely egy egyfelvonásos vígjátékra volt kitéve, a „Komédiás“ című 21-ik számú pályaműnek adják ki. A lírai műfajok elméletére és a regényre

A folyosón Vizárd kisasszonyt és Lilit találta szemközt.

— „Szeretném látni azt a fiatal embert.“ — kockáztatta meg az előbbi.

— „En is.“ — toldtá Lili.

— „Őn megteheti.“ — szolt Vizárd kisasszonyhoz, — „a mi pedig téged illet, erredj azonnal szobádba s ki ne lépj addig, míg e fiatal emberek el nem hagyták a házat.“

Vizárd kisasszony újat ajkaira téve, lábujjhegyen a szobába lépett.

— „Meg fog-e halni?“ — suttogá. — „Oly fiatal és oly szép.“

— „Megesőkolhatja anyja helyét.“ — sugá vizeza Pollux. — „De nini! Kinyitja szemeit. Magához tér.“ S azzal barátja ajkaihoz érintette a rumos csészét.

— „Még egy kortyot, talán az utolsót balála előtt.“ — téve hozzá.

— „Oh milyen borzasztó! Mond valamit? Ugy látszik, mintha beszélni akarna.“ Feleje hajolt, mire a haldokló valamit fülébe sugott.

— „Ha bizonyos benne, hogy meghal.“ — mondá most Polluxhoz fordulva, — „talán teljesíthetem kérését, hogy Lilit utójára lássa, ámbár nem tudom mit mondhatna neki a mit nekem el ne mondhatna.

— „Csak neki!“ — nyögé a haldokló és Polluxnak, a ki mérgesen tekintett rá, ki kellett menni Vizárd kisasszonynyal a folyosóra.

Landon kisasszony épen a beteg emberre gondolt, mikor a társalgón berohant, hogy gyorsan magával vigye a beteg ágyához, mielőtt még a papa észrevenné; de nagy meglepetésére oda nyújtotta kezcskáját lelkesült hévvel érezte bajuszához szoritni. Még sohasem tapasztott bajuszt s ez egy kissé zavarba hozta, de nem kellemetlenül.

— „Oh moudja, Castor ur, hogy nem fog meghalni.“

— „Nem!“ — felelte az, — „ha bátorságot ad kegyed nekem az élethez.“

— „Igazán nem tudom, mit ért ez alatt,

kitűzött Lukács-féle pályadíjakat ki nem adják. Uj pályakérdéseket is tüstök ki és pedig 500 fntot egy humoros vagy szatirikus regényre; 250 fntot egy drámai monologra; 200 fntot egy Kisfaludy Károly emlékeztető dícsőtő ódára, végül 250 forintot egy novellára.

— A felolvasó körből. A városháza nagytermében a felolvasó asztalnál tegnap ismét egy vendég, egy jeles tollú, orrszágos publicista foglalt helyet: Mezey Ernő volt országgyűlési képviselő. A terem egészen megtelt halgatósággal, mely legnagyobb részben a szépnemből telt ki. A felolvasás tárgya nagyon szerencsésen volt megválasztva s talán még szerencsésebben megírva. A figyelmet mindvégig képes volt teljesen lekötni s a hatás végül nem is maradt: a közönség zajosan adott kifejezést tetszésének. Valóban Mezey Ernő ur egyikét tartotta a legszebb felolvasásoknak, melyeket valaha a felolvasókör rendezett s a jeles hírlapíró tőjőre is, többször is szívesen látjuk hasonló kellemes dolgokkal meg jelenni a felolvasó asztalnál. Tegnap felolvasása „Korunk ideáljai“ címet viseli, Elénk színekkel rajzolja benne korunk materialista realis jellemét, az önző gondolkodás módot, az érdekbajhászó társadalmat, melyet nem hevitenek többé magasztos eszmék, hanem csak önző érdekek szabályozzák tetteit. — Mindenki előtt csak a kenyérkérdés, az egyén létkérdése lebeg; mert Darwin és Heckel lassították az isteneket, a jogot, igazságot, erkölcsöt a trónról. A költők is, mintha kevésbé rajongnának már az ideálokért. Felmerül a tájé kérdés: megmarad-e a szerelem; mert vajon hisz-e még valaki Ofeliában, Juliában és a Deademonákban? A szerelem lényegét a modern franczia drámaírók egészen másként határozzák meg; s azt nem isteni, öserünek tüntetik fel, hanem mint kicsinyen önző érzések összetételét rajzolják. Valóban a szerelem romantikája oda van. Felolvasó érdekesen szol az emberek életéről, melyet a világ által előírt szabályok határoznak meg, a társadalmi formák szorítanak feszes korlátok közé. Mindent gépszerűség jellemez, polgári, gazdasági s irodalmi életet. Ily sötét viszonyok közt újra meg újra felmerül a kérdés: hol van az ideál, hol az élet romantikája? Pénz, pénz, pénz!!! Erre mindég ráillik az ókor szava: Nervus rerum gerendurum. Ez adna csupán ösztönt szerencsés küzdelmekre? Sok ember igenei válaszolna reá. Hiszen valóságos vallásos cultussal övezik körül. Ez ad poklot, meunyorságot, becületet, rangot, erényt mint egy valódi modern evangélium. A világ divatos, tejetgeti továbbá felolvasó egészsége szeméit. A ki a világban él, azokat íres bábokká alakítják: tánczmeister, kaszinók és klubok. Megjelenésük az, a mire őket a szabó és fodrás teszi. Vajjon milyen lesz, a XX. század képe, jelleme? Ezt a kíváncsiságot mindeuki érezi. Ha ő, a felolvasó nem érezné, hogy lesznek akkor is ideálok, egy pillanatig sem kívánna tovább élni. Amde azok sohasem halhatnak ki; e halál ellenkeznék az ember benső természetével és rendeltetésével. Ide illik e bibliai szó: a leányzó nem halt meg, csak alszik. Sőt még ma is tudunk lelkesülni egyes nagy eszmékért. Garibaldi és ezernőse, a yankeek és a négr rabszolgák felszabadítása ezt bizonyítják. A lapok

— Öngy. hogy ott e hó testet találtak vehetők ki. A tünt, hogy Bo után azonban nem találtak, nem tudni, vaj kosság forog-e szék megindító kering. Egyik „civil“ látva tas ember nem tonai és polgá

— Társas. kitűnően siker vendéglő tánc ügyvédi kar, zinzarsky Mik kinevezett Baktére. A 60 tek az ünne Szilágyi Jenő, zaei, Leszkay Márton t. szol

— „Igaz finom.“

— „Csak után vessék zony.“ — „Mebad; még nem Lili után

— „Tár De tudom a mihelyt az a

— „Nag tos katona v hirtelen Viza

Valóban tiszték után elájult, mikor parancsot kap nyuljon, s az fele kerestette mulatos volt.

Kiugrott felöltözököt Lili cse

— „Miz fogjuk egymá don ur nyugo

Vizárd gedséggel te

— „Mi nének“ — s

— „A mi e imádója kéze egyebet.

A szud két sir dom Pollux és Ce együtt aluss do-e rájuk a doni élet vig előkelő asze csodálják, m

napi híreinek ro jelenetet találhat sem vesznek. A tal a felolvasó; korszak; melyb vajudásból új ma nak. Mik ezeken mészettudomány mythikus homál lényeket. Vagy a munka nagy, de nem áll ellen kezölge a munk A munka megse érdemel életet; dolmes hatalmát rentéit. Költész mert élni fog a s nő és a szere Sorsunk és hiva hatalmában van méjeauk; a rőti és dícső tettekr megéjlenzte a

— A Ke operaház fegy titkárt hivatal felolvasása után mondá, hogy a szólhatnak, de voltak jelen. A velt képviselő Gyula, M a d a provocálták ur által a lap a közönséget kihívást elfog az ügyvédi Este az egyete ellen. Több szá Komjáthy élje tés“ majd Kom a függetlenség körutrá. Itt K ifjuság üdvözk rodott tömeg a abezugott, mi lyettes felszólt Keglevich tüki a demonstrac

— Öngy. hogy ott e hó testet találtak vehetők ki. A tünt, hogy Bo után azonban nem találtak, nem tudni, vaj kosság forog-e szék megindító kering. Egyik „civil“ látva tas ember nem tonai és polgá

— Társas. kitűnően siker vendéglő tánc ügyvédi kar, zinzarsky Mik kinevezett Baktére. A 60 tek az ünne Szilágyi Jenő, zaei, Leszkay Márton t. szol

— „Igaz finom.“

— „Csak után vessék zony.“ — „Mebad; még nem Lili után

— „Tár De tudom a mihelyt az a

— „Nag tos katona v hirtelen Viza

Valóban tiszték után elájult, mikor parancsot kap nyuljon, s az fele kerestette mulatos volt.

Kiugrott felöltözököt Lili cse

— „Miz fogjuk egymá don ur nyugo

Vizárd gedséggel te

— „Mi nének“ — s

— „A mi e imádója kéze egyebet.

A szud két sir dom Pollux és Ce együtt aluss do-e rájuk a doni élet vig előkelő asze csodálják, m

akat ki nem ad
etek ki és pedig
szatirikus re-
nai monologra;
oly emlékezetet
tot egy novel.

A városháza
ztalnál tguap
tollu, orrszagos
ez e y E r n ő
A terem egé-
ely legnagyobb
A felolvasás
lt megválasztva
megírva. A í-
t teljesen le-
s maradt: a
t tetszésének
ét tartotta a
reket valaha a
les h i r l a p
szívesen látjuk
meg jelenni a
elolvasása „Ko-
lénk színekkel
lista realis jel-
ódot, az érdek-
nem hevitének
hanem csak
szak tetteit. —

érdés, az egyén
és Heckel le-
got, igazságot,
is, mintha ke-
alokért. Felme-
a szerelem;
aki Ofeliában,
emónakban? A
francia drá-
aroznak meg; s
etik fel, hanem
szetételét raj-
romantikája oda
l az emberek
előírt szabá-
adalmi formák
közé. Míndent
ri, gazdasági s
nyok közt újra
hol van az
? Pénz, pénz,
az ókor szava:
ez adna csupán
kre? Sok emb-
iszen valóságos
ül. Ez ad pok-
rangot, erényt
ium. A világ di-
egészséges esz-
at üres babókká
ók és kiubbok.
a szabó és fod-
a XX. század
ságot mindenki
érezné, hogy
pillanatig sem
azok sohasem
eznek az em-
rendeltetésével.
nyzó nem halt
na is tudunk
ért. Garibaldi
négy rabzol-
tják. A lapok

nknek szükség-
abeszéd, hogy
ér. Nekem ni-
nő ingyen is
gy én átadtam
ed iránti sze-
— kiáltott. —
em. Mert is nem
gyorsan kisaie-
oy Pollux-szal
ot? — kérde-
gyok foglalva
semmi szabad
moet is torna-
ik, mint hajdan
t nincsenek? —
ó Pollux, fél-
t, hogy mikor
xot térdén ál-
kezt fogta,
ól színelte lo-
osorkányozva!
dt.
am? — mondá
megszégyenülve.
ndá Pollux, —
javíthatlan képé
míg ilyen ellen-
an mint kegyed,
el.
kissasszony na-
töt viselt, de
kenység, hogy
— suttogta,
don ur lakosz-

napi hirokne rovatában is hány shakespearei
jelenetet találhatunk, melyet az emberek észre
sem vesznek. A romantika nem hal ki, vigasz-
tal a felolvasó; a mi századunk csak átmeneti
korok; melyben beteg a társadalom; s e
vajdásból új magasztos ideális eszmék támad-
nak. Mik ezeknek ellenségei? A modern ter-
mészettudomány? Ez ugyan eloszlatja a
mythikus homályt, a legendákat, de nem a
lényeket. Vagy az élet fokozott igényei? Igaz
a munka nagy, nehéz, fáradságos; s
de nem áll ellenkezőbe a lélekkel; ellen-
kezőleg a munka felemel és megemésít. —
A munka megemésíti a renyhéséget, mi nem
érdemel életet; s lefogja győzni a pénz vesze-
delmes hatalmát; a dollárt, sterlingét és
remtét. Költészet, szerelem ismét élni fognak
mert élni fog a nő is; s mint Balzac mondja
a nő és a szerelem a kultura életét erje.
Sorsunk és hivatásunk a szerelem rejtélyes
batalmában van; a nő megmarad a férfi esz-
méjének; a női ideál lelkesíti a nő az nagy
és dicső tettekre. — A felolvasást zajosan
megőljenezte a hálás hallgatóság.

A Keglevich-Komjáthy-ügy. Az
operaház fegyelmi bírósága Jósika János
titkár hivatalt vesztésre ítélte. Az iratok
felolvasása után gr. Keglevich intendáns azt
mondta, hogy a vádott vagy jogi képviselője
szólhatnak, de ezek a történetek után nem
voltak jelen. A fegyelmi tárgyaláson jelen
vele képviselők: Olay Lajos, Györfy
Gyula, Madarász Jenő, Rigó Ferencz
provocálták gr. Keglevichet az intendáns
ur által a lapokban közzét nyilatkozatának
a közönséget sértő szavaiért, Keglevich a
kibírást elfogadta. Komjáthy Béla
az ügyvédi kamaránál tett panaszt. —
Este az egyetemi ifjuság tüntetett Keglevich
ellen. Több százan Keglevichet abcugolva,
Komjáthyt éljenzve vonultak az „Egyetér-
tés“ majd Komjáthy lakása elé, innen pedig
a függetlenség kör elé vonultak a muzeum-
körutra. Itt Komjáthy a körből lehivatva, az
ifjuság üdvözlő beszédére felelt. A felszapo-
rott tömeg az operaház elé vonult s ott
abeszélt, míg Pekáry főkapitányi ho-
lytes felszólítására szétoszlott. Pár százan
Keglevich tükörüzeti lakása előtt folytatták
a demonstrációt, egy ablakát bevették.

Öngyilkosság? Nagyváradról írják
hogy ott e hó 30-án a vársáncban egy holt-
testet találtak, a melyen az erőszak nyomai
vehetők ki. A nála talált iratokból az is ki-
tűnt, hogy Boda Ignác tartalékos tüzér. Mi-
után azonban körülötte semmiféle fegyvert
nem találtak, zsebében pedig pénz is volt,
nem tudni, vajjon öngyilkosság, vagy gyil-
kosság forog-e fenn. A vizsgálatot a törvény-
szék megindította. Boda kimutatói sok verző
kering. Egyik verző szerint a városter
„civilis“ látva közeledni, rá kiáltott s az ita-
tas ember nem felelvén, lelőtte. Vizsgálat ka-
tonai és polgári részről erélyesen folyik.

Társasestély B. Ujjfaluban. Jan. 30-án
kitűnően sikerült banquetet rendezett a nagy
vendéglő táncstermében a berettyóújfalui
ügyvédi kar, a közjegyzővé kinevezett Med-
ziradzky Miksa volt járásbíró, s a helyébe
kinevezett Baróthy Béla volt albiró tisztele-
tére. A 60 terítékű: társasestélyen résztvet-
tek az ünnepeken kívül Fényes Lajos,
Szilágyi Jenő, Tardy Sándor, Lőrinczy Jó-
zsef, Leszkay János földbírtokosok, Nagy
Márton t. szolgabíró, Gyulay László, Pápay

„Igazi előkelő gavallér — olyan
finom“.
— „Csak az kéne még. Hogy a lányom
után vessék magukat?“
— „Hihíhí!“ — nevetett Vizard kisasz-
zony. — „Mondhatnék valamit, de nem sza-
bad; még nem. Egy dolog bizonyos hogy
nem Lili után járnak.“
— „Tán biz a szakácsné, Brigitta után!
De tudom azt, hogy eltakarodnak innen,
mihelyt az a fickó ki tud mozdulni ágyamból.“
— „Nagy ég! Mi ez? Egy veres kabá-
tos katona van az ajtóban!“ — kiáltott fel
hirtelen Vizard kisasszony.
Valóban katona volt — a kit a fiatal
tiszték után küldtek. Vizard kisasszony majd
elájult, mikor meghallotta, hogy az ezred
parancsot kapott, hogy rögtön Afrikába vo-
nuljon, s az ezredes már reggel óta minden-
fele kerestette őket. A hatás a vízbeultra bá-
mulatos volt.
Kiugrott az ágyból s egy pillanat alatt
felöltözködött, valamint barátja is.
Lili csendesen sirdogált.
— „Minthogy valószínűleg soha sem
fogjuk egymást viszontlátni“, — szölt Lan-
don ur nyugodtan, — „tehát bucsút mondok“.
Vizard kisasszony kimondhatatlan gyón-
gádsággal tekintett Polluxra.
— „Mintha a keresztes háboruba men-
nének“ — sohajtá.
A mi a szegény Lilit illeti ő csak
imádója kézzszorítását adhatta vissza, semmi
egyebet.
A szudáni harcstéren, Majuba-Hillnél,
két sir domborul egymás mellett, melyben
Pollux és Castor, a halálban is elváhatlanok,
együtt alusszák örök álmukat. Vajjon gon-
dol-e rájuk még Longworth asszony a lon-
doni élet vig zaja közepett? Mert Liliből
előkelő asszonyság lett, a kinek szemeit ép úgy
csodálják, mint a gyémántjait.

József lelkészek, dr. Dráveczky Sándor járás
orvos, dr. Reichenberger Fülöp városi orvos,
Habókay József, Karakas Lajos, Fényes
Géza, Lőrinczy Imre, dr. Kovács Lajos és
Szabó Adolf ügyvédek stb. A felköszöntök
sorát Baróthy Béla kir. járásbíró nyitotta
meg s ellette ő Felséget, a magyar királyt.
— Habókay József ügyvéd kartársai nevé-
ben üdvözlö az ünnepeket, kívánva
nekik hosszú életet s boldogságot. — Med-
ziradzky Miksa szónoki rutinál
életi az ügyvédi kart; — Gyulay László az
est hőseit: az új járásbíró s a közjegyzőt
életi. — Fényes Géza Szunyogh Lorándot,
s járás főszolgabíróját életi. Rokonszenves
szavaira a hivatalos dolgaiban távollevő fő-
szolgabíró helyett Magy Márton szolgabíró
válaszolt, s megköszönvén a távollevő nevé-
ben azt a lelkes éljenzést, mely csak közsze-
retetnek örvendő férfiak neve után szokott fel-
harsogni, poharát a járásbíró és szolgabi-
ró között fenálló jó viszonyra emeli. —
Baróthy Béla, Szilágyi Jenő, Medziradzky
Miksa, Baróthy Béla, Fényes Géza a jelen-
levő Kutschenbach Sándor és Reinle János
haszártszettek, ezek a közös barát Fernbach
János az ünnepeket életi. A toasztozt után
a jó kedv hatalmába kerítette a kedélyeket
s a Kürti Sándor zenekara mellett virradt
fel a társaság.

Modern amazonok. A „Gazetta Ticine-
se“ újságolja a következő érdekes kis tör-
ténetet. A tessini kanton Stabio nevű vá-
rosságban az elhunyt lelkész helyére, e tes-
sini egyháztanács nagytöbbsége Toirini tisz-
telendő urat választotta meg. Csak hogy ez-
zel a választással ahogy sem tudott megbé-
különi a község tanácsa s az elégedetlenkedők
élén a polgármester dr. Belloni állott. Ez
természetesen sok éles szóváltásra adott okot
sőt egyszer a polgármester vitaközvése hevé-
ben ilyen szavakra is fakadt, hogy a „stá-
bioi asszonyoknak persze fiatal pap kellett,
mert valamennyi... (itt egy meglehetősen
sértő szót használt.) Nosza lett erre riada-
lom. Az elkezeredés lassankint olyan magas
fokra hágott, hogy az asszonyok határozati-
lag kimondták, hogy a polgármestert többé
be nem eresztik a hivatalos helyiségébe. S
úgy is történt. Alig ült a tanács össze, mi-
dön azt botokkal felgyvezert asszonynép-
ség vette körül, s oly fenyegetőleg kezdett
fellépni, hogy Belloni mutatni sem merté
magát. De végre január huszonekettikén
mégis sikerült egy ülést tartaniuk rendőri
fedezet alatt. — Ugyanis a kerületi ka-
pitány a polgármester kérelmére két rendőrt
küldött ki, hogy védjék meg őt mindenféle
bántalmazások ellen. S mégis mikor megje-
lent, az asszonyok irtózatossá lármba törtek ki.
A rendőrfőnök vissza akarta ugyan őket tar-
tani de azok ellenállhatlan erővel törtek rá
a szegény polgármesterre, letepertek a földre
s elkezdtek agyba főbe verni botjaikkal s
papucsjaikkal; nekiestek a szakállának s es-
móstudul kezdték tépni — s csak akkor ereszt-
ették ki a szegény embert körmeik közül,
mikor az már eszméletlenül hevert a földön.
Több nő is megsebesült a zsandárokkal vi-
vott ütközés alatt. Az elagyabugyált polgár-
mestert félholtan szállították haza, s alig
fogja elhagyhatni egyhamar az ágyát. —
A helyiségben a rendet csak úgy tud-
ták helyreállítani, — hogy Bellonizából
jött ki Righini zsandárfőnök hat zsan-
dárrel, s ezek aztán lefegyverezték a lel-
kes amazonokat, de nem elébb, míg meg nem
igéztették nekik, hogy az elhelyezett lelkész
Toriani, vissza fog tétetni lelkézi székébe
S ilyenformán tulajdonképeni céljukat mé-
gis elérték a lelkes amazonok. A következők-
nyek fogják eldönteni, vajon nem volt-e igaz-
a szegény polgármesternek s nem az igazsá-
ságért verték-e be a fejét.

Georgette.*)
Színmű 4 felvonásban. Irtá: VICTORILEN SARDON.
Sardonnak ez újabb színművén egy szo-
katlan vonás húzódik át. Egy bukkott nőről
szól ez is, de az a bukkott nő megtérésében
magasztos lesz, mert szerető, gondos és —
erényes anyává válik. Önfeláldozó anyai sze-
retete a legszebb jutalomban részesül, gyer-
mekének halálában, ki lemond érte szerelmé-
ről s vétkében is becsüli, imádja szülőjét.
A darab különben azzal a kérdéssel fog-
lalkozik, melyet szerző Chabreuil gróf ajkaira
is ad: „Nőül veheti-e tisztességes ember egy
bukkott nő erényes leányát?“ Ha a darabtól
várjuk a feleletet — úgy „nem“-et, de ha az
abban meghányt bölcsészeti reflexióktól, mely-
lyek jobban is felelnek meg a valódi életnek
— úgy „igen“-t kapunk válaszul.
Párisban vagyunk, Lady Carrington
hercegnő szalonjában. Férje egy beteges,
öreg ember, kinek nem volt vagyona, mi-
dön megházasodott, de meg volt nagy neve,
és erre vala szüksége Georgettenak a haj-
dani korcsmai énekes aőnek, ki mint
d'Alberti gróf özvegye összeszerzett
millióit felajánlja az öreg hercegnék — ne-
véért. Ez utóbbinak pénzre és nem nőre volt
szüksége, Georgettenak pedig névre és nem
férjre.
Nevet — törvényes nevet (mert a
d'Alberti grófnő csak álnév volt) akart pedig
magának Georgette szerezni leányáért, a ti-
zenhat éves, ártatlan szép Pauláért. Páris
főuri köreiben mindenütt szívesen látták a

hercegnőt, kinek multjáról mitsem tudtak. A
fiatal Chabreuil gróf — kinek családjával
igen jó viszonyban volt a hercegnő és leánya-
lassan kinyeri ennek rokonszenvét és szerel-
mét. Ekkor érkezik haza indiai utjáról Clavel
gróf, Chabreuil grófnő sógora és leányának
k-resztapja, kit egy levélke által a hercegnő
mindjárt első nap magához kéret. Nem tudja
felfogni, mit akarhat vele a hercegnő, mi-
kor ő nem ismeri és híret sem hallotta; de
mennyire elbámul, midőn a hercegnő képé-
ben Georgette lép eléje. Jól ismerték egymást
Marseilleből; Clavel Georgette életének min-
den titkát tudta és Paula atyja neki a leg-
jobb barátja volt. A viszontlátás meglepetései
után elmondja Georgette el múlt ny e i t
móta egymást nem látták, miként lett
hercegnővé és miért. Megmondja, mi ok-
ból kérte magához: hogy ne szőljon sen-
kinek előéletéről; nem ő miatta, de le-
ánya, imádot Paulája miatt. Clavel megí-
géri és Georgette könnyebbülten lélekzik fel.
De nem marad sokáig nyugton; Clavel, a
lovagias, élettapasztalt férfi, mihelyt megtudja
hogy a hercegnő — Georgette, — sógor-
nője családjához járatos, kötelességének te-
kinti ígérteit megszegni. Hiába esdekel Geor-
gette, hiába hivatkozik leányára, hogy nem őt,
de azt teszi tönkre, ha mindent elmond, nem
tudja Oktávót megingatni, annyit azonban
megígér, hogy csakis Chabreuil grófnővel
közli, a mit tud.
És tudat adja épen abban a pillanat-
ban, midőn Gontran anyja előtt kijelenti,
hogy Paulát nőül akarja venni. Gontran a
felfedezés földre sujtja.
Itt szötte be a szerző a társadalmi
kérdéseket illető különböző felfogásokat.
Az anyai elítéli Georgettet és vele
Paulát; fia elismeri az anyai bűneit, de
imádja leányát. A grófné nem akar tá-
gítani s fia e keserű szavakra fakad:
„Az az anyja, az a Georgette, kiemelte
magát a sárból saját erejé által — és te, a
másik anyja, vissza akard őt oda taszítani,
ártatlan leányával együtt?“, — A grófnő
ez összehasonlításra eliszonyodik, tanácsot
kér Claveltől, ki így felel: „Mindkettőtöknek
igazatok van; te családod — ő az emberi
ség szempontjából beszél; te csak eszeddel
— ő egyszerűsmin szívével is itél!“ — A
grófnő gyorsan kész határozatával, s míg
megülta fiának a további érintkezést Paulá-
val, ő is megszakit a hercegnővel minden
összekötéstől.
Ez ezt borzasztóan keresztül is viszi. Mert
midőn Georgette értesül Claveltől hogy a
grófnő mindent tud, de a tról is, hogy Paula
és Gontran szeretik egymást, leánya boldog
sáágért könyörögni akar a grófnőnek, de ez
be zárja előtte ajtaját, Mialatt Georgette
leánya iránti határtalan szeretetéből e lé-
pést megakarja kísértetni, Paula szomoruan
ül othon, s azt hiszi, hogy azért nem fogadta
őt előbb a grófnő, mivel Gontran már bizonyo-
san nyilatkozott és anyja ellenzvéen a ház-
aságot kerülni akarja. Az ártatlanság vonásaival
majdnem egyformán magasztos e leányban esze-
retet anyja iránt. Imádja, istenit, de mitsem tud
előleletről. Egy véletlen körülmény folytán
azonban értesül mindenről.
A darab itt éri el hatáskor tetőpont-
ját. Megrázón fájdalmas a szegény leány
keserve, midőn kétségbeesik anyja multján,
melyet eddig szeplőtlennek hitt, a mint a ma-
gáért. Most már érti, miért nem lehet Con-
trané. De lélekemelően fenséges a leány ébre-
dése, midőn Clavel szavai után szive azt su-
gallja, hogy anyját most még jobban imádhát-
ja, mert ime az a bűnös multu nő oltotta be-
le az erényt. Örömben sir Paula — jobban
szereit anyját, mint azelőtt! De megfogadják
Clavellel, miszerint Georgettenak nem sza-
bad megtudnia, hogy leánya ismeri multját.
Így szegény Georgette meg van mentve még
a gondlattól is, hogy leánya megvetethné.
„Számomra nincs a világon megvetés, bűnhö-
dés, csak egy: s ez leányom megvetése!“ A
grófnő végre Clavel kérdésére beleegyezik
Paula és Gontran házasságába, olyképen azon-

ban, hogy Georgette Londonba költözzék és csak
minden évben láthassa ott leányát. Georgette
anyai szeretete elrémül a gondolatra is, hogy
leányától elváljon, de annak boldogságáért kész
arra is. Midőn aztán Gontran anyja elhatá-
rozását közli Paulával, ez zokogva fájdalom-
mal lemond róla. „Megtenné-e ön, hogy anyja
akarsta ellenére nőül veszi? Kérdeje tőle, s
midőn az ifju nemmel felel azt válaszolja:
Lássa, ön nem hozhat áldozatot, de én sem.
Hogy Georgette ne sejtse, mi okból felelt
így leánya, azt mondja neki, hogy Gontran
kezét kérte, de ő — ő nem érez iránta szerel-
met — s inkább az ő szerető leánya marad
továbbra is. A darab végén biztos remény
van kifejezve Paula és Gontran leendő há-
zasságát illetőleg.
Ez a darab meséje körvonalakban. A
mi legvonzóbb benne, az a bukkott, a vétkes
multu nő határtalan szeretete gyermeke iránt
s az, hogy azt felnevelte ártatlannak,
erényesnek. Leghatásosabb pedig Paula nagy
jelenete, midőn felismeri édesanyját bűnei-
ben, de e bűnei által nagyságában is. Midőn
táhat Sardou arra a kérdésre, vajjon elve-
heti-e Gontran Paulát, a hajdani korcsmai
énekesnő és kalandorú leányát, nemmel fe-
lel meg, szokatlan világításba, fénybe he-
helyezi egyúttal a bukkott Georgettet.

JULIUS.
Sorsolás.
A bazilika sorsjegyek II-ik húzása
tegnap d. u. ment végbe a közoktatásügyi
miniszterium tanácsstermében. Kihuzatott a
következő 7 törlesztési sorozat, a melyek
számai egyenként 6-6 firttal váltanak be:
67, 1361, 2460, 3178, 3531, 6247 7234. — A
főnyereményt, 100.000 firtot nyerte a 4404
sorszám, nyerőszám 91; 5000 firtot nyert a
3754 sor 02 sz; 1000 firtot nyert: 824 sor
42 sz, 5598 sor. 49 sz, 4534 sor. 35 sz.
7308 sor 44 sz 500 firtot nyertek a követke-
zők: 1123 sor 92 sz. 2045 sor. 95 sz. 2251
sor 95 sz 2746 sor 14 sz. 3114 sor 77 sz.
3249 sor 33 sz. 5621 sor. 53 sz. 6213
sor 90 sz. 6358 sor 84 sz 7284 sor. 63 sz.
100 firtot nyertek: 913-5 978-93 1351-93
1464-95 1867-78 1951-44 2150-71 2428
-45 3574-23 3772-84 3857-21 3970-35
4107-7 4530-97 4992-70 3919-81 4093
-83 5133-53 5826-59 6370-22 6674-24
6696-95 6724-9 6891-30 7989-38. Kihuz-
tak még 30 sorsjegyet 50 firtjával és 32 sors-
jegyet 25 firtjával.

Legújabb.
A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.
BUDAPEST, febr. 3. A képviselő-
ház mai ülésén a költségvetés részletes
tárgyalása folytatattatva a belügyi tár-
ca tárgyalásánál L u k á c s Gyula szél-
sóbali képviselő felemliti, hogy a válas-
zásoknál visszaélések történek s a vá-
lasztási lajstrom irányzatossan állittatik
össze. T i s z a Kálmán miniszterelnök
a vádat alaptalannak nyilvánítja, mivel
a kormányának a választási lajstromok
összeállítására semmi befolyása sincs.
PETERVÁR, febr. 3. Egy ezári
ukász a lókitelt Európába és Ázsiába
eltiltja.

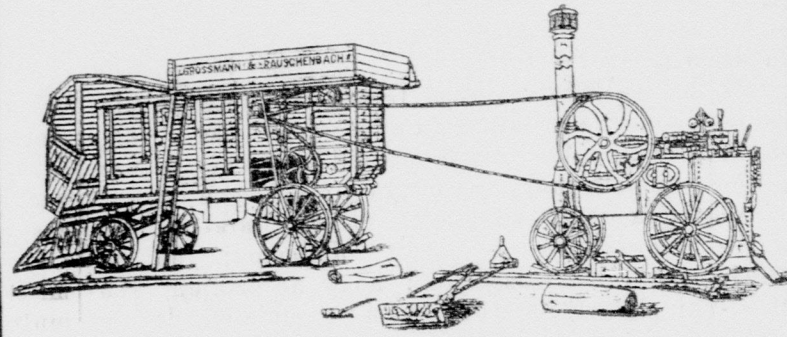
Holnap, pénteken, február 4 én. Itt először.
GEORGETTE.
Sardon új színműve.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Első debreczeni sajtolt élesztő gyár.
Van szerencsének a nagy érdemi közönséget értesíteni, hogy
a pénzügyösséggel felmerült akadályokat elharitva, ismét azon
kellemes helyzetben vagyunk, hogy a már kezdetben is élénken
felkarolt Élesztő gyártást újból megkezdhetjük és tiszta roszból
készült.
Valódi süítő élesztőnket
nagybecsü figyelmükbe ajánlani bátorokodunk, mellyel úgy minő-
sége mint jutányos ára folytán bármely szolid gyárral versenyezhe-
tünk és élesztőnk jó erjedő képességéről és tartóságáról keres-
kedünk.
Az élesztő főraktára és
kizárólagos eladási helye
a hóva levelek és vidéki megrendelések intézendők
Zimmermann Jenő.
N.-Várad utca 2084 számú borkereskedésében leend.
Első debreczeni sajtolt élesztő gyár.

3 1/2 lóerejű
GŐZMOZGONYOK
fa-, szén- és szalmatüzelésre
s legszilárdabb szerkezetű, könnyen szállítható s új szerkezetű
gőzcsepplőgépek
szeges dobbal, kettős tisztító művel, árpataklyászolóval és osztályozó hengerrel.
Ár 3150 frt és azon fölül.
MUNKAKÉPESSÉG
10 óra alatt 3000—6000 kéve JÓTÁLLÁS.

Az 1885-iki
BUDAPESTI ÁLTALÁNOS
ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON
NAGY DISZOKLELVÉL.

MAGYAR GŐZCSEPLŐKÉSZLETEK
Grossmann és Rauschenbach-tól
BUDAPESTEN.

Grossmann és Rauschenbach
ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA
külső váci ut 7. BUDAPEST külső váci ut 7.

4, 6, 8 lóerejű
gőzcsepplőkészletek
verőléces dobbal és vaskerettel,
legújabb, legszilárdabb szerkezet;
EKÉK, VETŐGÉPEK,
ROSTÁK, MALMOK,
MORZSOLÓK,
SZECSKA- és RÉPAVÁGÓK
és mindennemű más
mezőgazdasági
gépek.

Budapestre felránduló vevők
kizárólag és egyenesen gyárunkba (5 perecnyire az osztr. államvasutttól) jönni kéretnek.

Máriaczei gyomorsöpök.
Külön hatása szer a gyomor minden betegségében.
Védjegy
Főműhely: Mária Terézia út 10. szám alatt, Pesten.
Központi szétküldés: Brdy Károly Gyógyszertár, Állat Kereskedés (Mórváros).
Kapható minden gyógyszerárban.
Óvást! A valódi máriaczei gyomorsöpököt sokat hamisítják és utánozzák. A valódiak jelét minden üvegen piros a fenti védjegyvel ellátott borítékba kell göngyölvé lenni és a minden üveghez mellékelt használati utasításon meg kell jegyezni, hogy az Kereskedésben Gyógyászati Kereskedésben gyomorsöpököt

**Schlick-féle Vasöntőde és Gépgyár-
RÉSZVENY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN,**
Központi iroda: VI. Váci körút 57. - Gazdasági géposztály: Külső váci-ut 1696-1699
Ajánlja kitérő szerkezetű GŐZCSEPLŐ KÉSZÜLETEIT, szén, fa és szalmatüzelésre; szeges rendszerű járgányeszlőit tisztító-készülékkel, zsákolóval vagy anélkül, gabona tisztító-rostát (Baker és Vidacs-rendszer) továbbá legjobbaknak bizonyult szabadalm. Schlick-féle 2-ös és 3-as ekeket — árak 58 frttól kezdve — szab. Schlick-féle mélyítő-ekéit kiemelő szerkezettel, mélyítő ekeket ön vezetéssel (Sack után), Eredeti Schlick- és Vidacs-féle egyvasu ekeket.
Legújabb szabadalmazott sorvetőgépek.
Ezenkívül készletben vannak: Egyes és kettős őrlőmalmok „Little Giant” csöves tengeri darálók, tengeri morzsolók, takarmány-készítő gépek, olajsajtók stb. Gyárunkban működésben láthatók: a legújabb saját rendszerű ramie-, kender- és lentő- és tisztító-gépek rendkívüli mennyileges és minőleges munkaképességgel.
Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

!! HÁBORU !!
a beteg nyaknak, a beteg tüdőnek!
Az Egger-féle
díjjutalmazott mell pasztillák
elismert kitérő szer, sikerrel küzdenek úgy köhögés, nyakbántalmak, rekedtség, tüdőbajoknál, valamint nehéz lélegzésnél és a leghatásosabb szer, mely a legmegbízhatóbban alkalmaztatik nyak és mellbetegeknél. — Ezen pasztillák dobozokban á 25 és 50 kr. a következő gyógytárakban kaphatók:
Debreczenben: Muraközi Károly, Tamássy Béla, Balázs Ódön, Mihajlovics István, Tóth Béla, Göttl Nándor, Örvényi Ottó, Dr. Rotschnek V. Emil.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”
legújabb és legdivatosabb betűkkel
gazdagon felszerelt
KÖNYVNYOMDÁJA
DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház
ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.
Községi és gyámi rovatos ívek hivatalos nyomtatványok
MINDEN ALAKBAN
ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK
falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok,
bábi meghívók, névjegyek füzetek és könyvek
a legjutányosabb árakon állittatnak ki.
VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Szerkesztőse
Széchényi-utca
kereske
HIR
előzetési pénzek
valamint a l
minden k ö s l e
Bérmentetlen le
XIV. e
Hová ép
Napról
hová építél
ra előhalad
óta vajudó
nyeit már r
oiság érze
lesz, hogyan
fényes up
tása? Mik
Örvendjünk
pokban reá
ügy, alkalm
felelő helyi
ja az intéz
figyelemre
lés, vitatás
lemény is.
Valóbb
zonség me
meg újabb
érhető kif
az ügy ed
ladásának,
minél gyor
ogymást. M
héz kérdés
stük a 8
iskolát? V
talpra eset
tosan azt
dés szerint
lam által s
valósításáh
mennyisége
gyunk kel
A mi
mint által
dasági tan
s az ev. r
telkek vo
egyház m
épületek
kárpótlás
zódésszert
E te
tervrajzok
tek is, a
lókép ma
kara is t
több, lény
Ez lapun
a hely ne
az ajánla
rétől mut
het olesó
ket kapni.
vagy talál
elegendő
egyéb te
a városna
mes udva
nincs nag
sem lesz
iskolát?
ajánlathoz
legen érd
czen“-ben
ken lévő
granarium
(azok ista
közép isk
— a sza
Egy
Darabos
ajánlotta.
nek mind
mutatta,
rányok
a legeléb
m a r i k
vátoktak
egyik or
rűnek a